

عنوان مقاله:

گونه شناسی ساخت های قالبی در زبان عامه

محل انتشار:

دوما هنامه جستارهای زبانی، دوره 6، شماره 4 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 30

نویسنده:

حسن ذوالفقاری -

خلاصه مقاله:

هر زبان و گویش از اجزا و مواد قالبی چون زیبا نژدها و اصطلاحات، کنایه ها و ضربالمثلها تشکیل می شود که باعث غنای آن زبان هستند. گفتارهای قالبی کاربرد خاص و موقعیت شناسانه و نقش مؤثری در برقراری ارتباطهای اجتماعی دارند. این گفتارها اغلب شفاهی هستند، زبانی فراوان دارند و حامل معانی عمیق و فشرده هستند. این اجزای کلیشهای و قالبی در طول سالیان و سینه به سینه به نسلهای بعد منتقل یا در فرهنگها ثبت می شوند و برخی به آرامی در زبان رسمی و حتی ادبی راه میابند. بخش مهمی از ذخایر زبانی غیر مکتوب در فرهنگها را همین گفتارهای قالبی شده تشکیل میدهند که ضرورت توجه علمی به این انواع را دوچندان می کند. مسئله اصلی این مقاله تبیین مبانی نظری و گونه شناسی و نشان دادن تنوع گسترده این کلیشه های قالبی زبان فارسی است. برای این منظور، ابتدا به معرفی پیشینه و کارهای انجام شده خواهیم پرداخت، سپس ریشه و خاستگاه این کلیشه های زبانی را بررسی می کنیم و ضمن تبیین و تشریح این گفتارهای قالبی و زیرگونه های هریک (نفرینها، دشنامها، تعارفها، دعاها، سوگندها، تهدیدها، تکیه کلامها، متلکها و کنایات و امثال)، ساخت زبانی، مضامین، کاربرد و تنوع آن در زبان عامه را با مثالهای کافی تبیین می نمایم. این مقاله را به عنوان الگویی برای گونه شناسی و بررسیهای ساختاری و محتوایی زبان عامه پیشنهاد می کنیم. تحلیلهای دستوری، جامعه شناسانه و فرهنگی جایگاه قابل بررسی دیگری دارند.

کلمات کلیدی:

زبان عامه، ساختهای قالبی، اصطلاحات، کنایات، ضربالمثلها

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/489803>

